

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 26 februari 2018
(OR. en)

6280/18

COEST 37

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 26 februari 2018

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 6279/18 COEST 36

Ärende: FÖRBINDELSERNA MED REPUBLIKEN MOLDAVIEN
– Rådets slutsatser

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Republiken Moldavien, som antogs av rådet (utrikes frågor) vid dess möte den 26 februari 2018.

RÅDETS SLUTSATSER OM REPUBLIKEN MOLDAVIEN

Utrikesrådet, den 26 februari 2018

1. Rådet bekräftar sitt åtagande att stärka den politiska associeringen och ekonomiska integreringen mellan Europeiska unionen och Republiken Moldavien genom att arbeta i nära partnerskap på grundval av det associeringsavtal som trädde i kraft i juli 2016. Europeiska unionen står fast vid sitt åtagande att stödja framsteg med de reformer som krävs för att medborgarna i Republiken Moldavien ska kunna åtnjuta fördelarna med associeringsavtalet, däribland det djupgående och omfattande frihandelsområdet.
2. Efter rådets slutsatser från februari 2016 har myndigheterna i Republiken Moldavien antagit flera lagstiftningsinitiativ som rör de prioriterade reformområden som fastställs i rådets slutsatser. Rådet noterar de reformåtgärder som redan vidtagits av Republiken Moldavien och betonar att det är av avgörande betydelse att de reformer som inleddes under 2016 genomförs. Rådet erinrar om att EU:s stöd till Republiken Moldavien grundar sig på strikta villkor och är kopplat till tillfredsställande framsteg med reformerna.
3. Rådet erinrar om att målet med insatserna till stöd för Republiken Moldavien är att uppnå konkreta förbättringar av levnadsvillkoren för medborgarna i Republiken Moldavien.
4. Rådet erinrar om att strukturreformer är av avgörande betydelse när det gäller att möjliggöra tillväxt, skapa arbetstillfällen och minska fattigdom. Rådet förväntar sig att Republiken Moldavien fortsätter med sin övergripande reformprocess och förbättrar den i linje med de åtaganden som gjorts inom ramen för associeringsavtalet samt erinrar om att den reviderade associeringsagendan, som fastställer 13 nyckelprioriteringar för reformåtgärder för perioden 2017–2019, bör tjäna som praktisk vägledning. Europeiska unionen kommer att fortsätta att stärka samordningen och övervakningen av stödet till reformprocessen i Republiken Moldavien.

5. Rådet är medvetet om Republiken Moldaviens konstruktiva bidrag till toppmötet inom det östliga partnerskapet den 24 november 2017 och uppmanar Republiken Moldavien att fortsätta bidra till att förverkliga de 20 resultat som ska uppnås fram till 2020.
6. Rådet erinrar om vikten av att respektera verkningsfulla demokratiska mekanismer, däribland ett demokratiskt flerpartisystem, rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna. Rådet välkomnar antagandet av handlingsplanen för konsolidering av förbindelserna mellan olika etniska grupper.
7. Rådet beklagar att den nya vallagen inte tar hänsyn till de centrala rekommendationerna i det gemensamma yttrandet från Europarådet, Venedigkommissionen och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa/Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter. I det gemensamma yttrandet hänvisas bland annat till bristen på samförstånd om de föreslagna reformerna och risken för att majoritetskandidaterna påverkas av personer med affärsintressen eller andra aktörer som styrs av sina egna särskilda intressen. Konsekvenserna av det nya valsystemet bör grundligt och ingående övervakas under valprocessen, inbegripet under valkampanjen, på valdagen och under den efterföljande perioden med avseende på deras inverkan på demokratin i allmänheten och på flerpartisystemet i synnerhet. Transparenta, inkluderande och trovärdiga val på central och lokal nivå är av avgörande betydelse.
8. Rådet erinrar också om vikten av att följa alla utestående rekommendationer från Europarådet, Venedigkommissionen och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa/Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter, inbegripet de om partifinansiering och kampanjfinansiering.
9. Rådet upprepar vikten av förbättrade förbindelser med det civila samhället för att alla reformer ska kunna bli framgångsrika och hållbara. Rådet uppmanar med eftertryck myndigheterna i Republiken Moldavien att involvera det civila samhället i beslutsprocessen. Ett inkluderande deltagande av det civila samhället är av väsentlig betydelse för en demokratisk, motståndskraftig och välmående stat.

10. En förutsättning för ett demokratiskt samhälle är mediernas frihet och mångfald. I detta sammanhang uppmanar rådet Republiken Moldavien att, som ett första steg vad gäller att garantera dessa friheter, ta itu med den övergripande reform av den audiovisuella lagstiftningen som borde ha gjorts för länge sedan och som syftar till att förbättra insynen och konkurrenskraften inom denna sektor med sikte på att åtgärda mediernas ägandekoncentration, garantera mediernas frihet och mångfald, skapa en företagsmiljö som främjar oberoende medieföretags verksamhet samt att erbjuda högkvalitativ information till medborgarna. Vad gäller den senaste tidens ändringar av den audiovisuella lagstiftningen konstaterar Europeiska unionen att desinformation och propaganda kan ha betydande negativa verkningar, men noterar även att de åtgärder som antas bör vara nödvändiga, proportionella och förenliga med relevanta folkrättsliga bestämmelser i syfte att inte begränsa mediefriheten eller förhindra tillgången till information.
11. Rådet välkomnar det effektiva genomförandet av det kortfristiga viseringsfria systemet och understryker att möjligheterna till direkta personkontakter har förbättrats sedan dess ikraftträdande samt uppmanar Republiken Moldavien att fortsätta med de insatser som krävs för att kontinuerligt uppfylla riktmärkena för viseringsliberalisering och informera sina medborgare om de rättigheter och skyldigheter som följer av visumfritt resande. Rådet hänvisar till kommissionens första rapport inom ramen för upphävandemekanismen för viseringar från december 2017 och erinrar om att ytterligare särskild uppmärksamhet behöver ägnas det kontinuerliga uppfyllandet av riktmärkena för bekämpning av korruption och penningtvätt genom vidtagande av omedelbara åtgärder.
12. Rådet är övertygat om att förnyade ansträngningar bör göras omedelbart för att bekämpa korruptionen på ett mer avgörande sätt med konkreta resultat som dessutom bör åtföljas av en genomgripande reform av domstolsväsendet, däribland åklagarmyndigheten. Ett fungerande, oberoende, opartiskt, transparent och ansvarigt rättsväsende med en styrkt historik av fällande domar i korruptionsärenden (särskilt för korruption på hög nivå) och respekt för rättstatsprincipen är centrala inslag när det gäller att återupprätta de moldaviska medborgarnas förtroende för de statliga institutionerna.

13. Mot denna bakgrund framhåller rådet betydelsen av att säkerställa att brottsbekämpningssystemet och rättsväsendet fungerar på ett opartiskt sätt, och uttrycker sin oro över vissa fall av åtal mot rättstillämpare, domare och politiska motståndare. Rådet erinrar om att en selektiv användning av brottsbekämpande myndigheter och en selektiv rättvisa undergräver rättstatsprincipen och allmänhetens respekt och förtroende för rättsväsendet.
14. Rådet uppmanar Republiken Moldaviens myndigheter att se till att en grundlig, opartisk och omfattande utredning och lagföring görs av de massiva bankbedrägerier som avslöjades under 2014, i syfte att återkräva de förskingrade medlen och ställa alla ansvariga inför rätta, oberoende av politisk tillhörighet. Rådet välkomnar offentliggörandet av en sammanfattning av den andra Krollrapporten i december 2017. Rådet håller dock fast vid sin uppmaning till myndigheterna att fortsätta med utredningen och lagföringen av alla inblandade i de massiva bedrägerierna, med full respekt för rättstatsprincipen.
15. Rådet välkomnar den senaste tidens utnämningar inom de institutioner som bekämpar korruption och antagandet av en lag mot penningtvätt som anpassar lagstiftningen till rådande EU-standard. Vad gäller de pågående reformerna kommer det vara avgörande att se till att lagstiftningen mot penningtvätt genomförs, fortsätta att stärka den operativa förmågan hos de organ som bekämpar korruption, inrätta en fungerande och verkningsfull mekanism för frysning, konfiskering, förvaltning och återkrävande av tillgångar, snabbt se till att systemet för deklaration och kontroll av tillgångar fungerar som det ska samt att underbygga de korruptionsbekämpande institutionernas oberoende från otillbörlig påverkan. Rådet erinrar också om vikten av ett skyndsamt inrättande av en självständig myndighet med ansvar för förebyggande och bekämpning av penningtvätt samt av att utarbeta och godkänna mekanismer för att sanktionera överträdelser mot systemet för bekämpning av penningtvätt och för identifiering och frysning av misstänkta transaktioner.

16. Rådet erinrar om vikten av att man fortsätter med genomförandet av reformen av den offentliga förvaltningen i syfte att tillhandahålla bättre tjänster till medborgarna.
17. Rådet välkomnar de reformer som ska säkerställa makroekonomisk och finansiell stabilitet och återupprätta förtroendet hos internationella givare, särskilt på området för företagsstyrning inom finanssektorn, och stärka nationalbankens oberoende ställning och tillsynsbefogenheter. Dessa reformer bidrog till att återställa den ekonomiska och finansiella stabiliteten och var av central betydelse för ingåendet och det framgångsrika genomförandet av ett avtal med Internationella valutafonden. Rådet uppmanar Republiken Moldavien att sträva efter ytterligare reformer för att åtgärda de betydande problem som kvarstår, i synnerhet de som rör svag styrning, politiseringen av de statliga institutionerna, strukturell korruption samt behovet av att förbättra företagsklimatet och därigenom stärka den ekonomiska tillväxten.
18. Rådet välkomnar undertecknandet i november 2017 av samförståndsavtalet, lånefacilitetsavtalet och bidragsavtalet om makrofinansiellt bistånd samt det moldaviska parlamentets ratificering av dessa avtal i december 2017.
19. Rådet erinrar om att varje utbetalning inom ramen för programmet för makrofinansiellt bistånd kommer att vara avhängigt fullgörandet av de politiska åtgärder som ingår i samförståndsavtalet samt iakttagandet av politiska förhandsvillkor.
20. Rådet betonar vikten av att vidta åtgärder för att skapa rättvisa affärsvillkor i syfte att säkerställa ett attraktivt och stabilt investeringsklimat samt av att förbättra insynen och investeringsvillkoren, samtidigt som man upprätthåller lämpliga kontroller och påföljder för dem som begår överträdelse på dessa områden. Rådet noterar att fler insatser behövs för att förbättra företagsklimatet och locka fler utländska direktinvesteringar.

21. Rådet förväntar sig att Republiken Moldavien intensifierar sina reformansträngningar avseende genomförandet och verkställigheten av det djupgående och omfattande frihandelsområdet, bland annat genom att stärka de relevanta institutionernas operativa kapacitet och oberoende.
22. Rådet erinrar om betydelsen av att Republiken Moldavien på ett effektivt sätt verkställer immaterialrättsskyddet, inbegripet skyddet av geografiska beteckningar, i linje med åtagandena i associeringsavtalet.
23. Rådet erinrar om vikten av att förbättra insynen och konkurrenskraften inom energisektorn, bland annat genom att se till att energitillsynsmyndigheten har institutionell och finansiell kapacitet att fortsätta reformen av energimarknaden. Rådet uppmanar till full respekt för energigemenskapens regelverk, särskilt vad gäller prissättning för energidistribution som säkerställer full kostnadstäckning. Rådet uppmanar Republiken Moldavien att slutföra reformen av energisektorn i linje med EU:s tredje energipaket, i synnerhet vad gäller åtskillnad av överföring och distribution av gas och elektricitet. Rådet efterlyser även ett påskyndat genomförande av sammankopplingsprojekt och betonar den betydelse som dessa har för energitryggheten och diversifieringen av energiutbudet och energivägarna.
24. EU upprepar sin beredvillighet att på grundval av konkreta och tillfredsställande framsteg inom alla reformområden och på strikta villkor fortsätta stödja Republiken Moldavien. I detta avseende erinrar rådet om vikten av att på bästa sätt nyttja EU:s fortlöpande bistånd i syfte att stödja målen i associeringsavtalet, inbegripet det djupgående och omfattande frihandelsområdet, och synligt och konkret förbättra levnadsvillkoren för Republiken Moldaviens medborgare. Respekt för de åtaganden som gjorts gentemot Internationella valutafonden, påtagliga framsteg i kampen mot korruption och i reformen av rättsväsendet, efterlevnad av de demokratiska principerna och respekt för de mänskliga rättigheterna kommer att vara avgörande för de utestående utbetalningarna av sektorsuppdelat budgetstöd. Rådet erinrar också om vikten av att följa upp revisionsrättens rapport från september 2016 om EU-stöd till Republiken Moldavien och stärkt givarsamordning med Republiken Moldaviens regering inom ramen för gemensam programplanering.

25. Rådet erinrar också om betydelsen av att öka de gemensamma ansträngningarna för en effektiv strategisk kommunikation om de reformer som genomförts och dessa reformers konkreta fördelar för medborgarna i syfte att främja synligheten för samarbetet mellan EU och Republiken Moldavien och bemöta desinformation.
26. Rådet välkomnar det intresse som Republiken Moldaviens visat av framsteg inom samarbetet med EU på säkerhets- och försvarsområdet samt dess deltagande i EU-ledda GSFP-uppdrag och samarbete inom ramen för åtgärd 18 i det gemensamma meddelandet *Gemensam ram för att motverka hybridhot*.
27. Rådet välkomnar de uppmuntrande framsteg med lösningen av Transnistrienkonflikten som gjorts under det österrikiska OSSE-ordförandeskapet inom ramen för förhandlingsprocessen i det så kallade 5+2-formatet. Rådet uppmanar med kraft Republiken Moldavien att bygga vidare på detta engagemang under och efter det italienska OSSE-ordförandeskapet och understryker vikten av att de överenskomna avtalen genomförs i tid. Rådet erinrar också om vikten av att framsteg görs med genomförandet av lagen om Gagauziens särskilda rättsliga ställning och uppmanar Chisinau att gå vidare med de lagstiftningsinitiativ som är under behandling.
-